

tidenden for 1867—68 i Tillæg B. Pag. 783 og 875 ff. Jeg skal i Øvrigt takke den ærede Finantsminister, fordi han erklærede, at, forsaavidt han kunde anse det for rigtig og som Noget, han med rimelige Fordringer til sit undergivne Personale kunde gjøre, var han villig til at give disse Oplysninger. — Det ærede Medlem for Kjøbenhavns 2den Valgfreds (Vrix) udtalte sig igaar angaaende en Ytring fra min Side, navnlig med Hensyn til Forfaaelsen af eller Hensigten med, — om jeg saa maa sige, — Femtejunigrundlovens Mening med at give Bestemmelsen i § 52 om Folkethingets første Behandling af Finantsloven. Det ærede Medlem sagde, at det ingenlunde havde været denne Grundlovs Mening at overgive Magten over Stathusholdningens Ordning til den store Mængde — i alt Fald, saa vidt jeg erindrer, var det saaledes, at det ærede Medlem udtalte sig. Nu antager jeg i Øvrigt, at det ærede Medlem har glemt Femtejunigrundlovens Indhold, efter at han nu har levet sig ind under den gjen-nemfete Grundlovs Herredømme, og at det er derved, at han er kommen til den omtalte Ytring. Thi det ærede Medlem maa jo dog erindre, at det netop var den store Mængde, der valgte begge Thingene, det var den samme Valgermasse, der valgte begge Thingene, det ene ved direkte Valg, og det andet ved indirekte. Men at det netop har meget stor Betydning, at det var det samme Grundvalgerkorps, der valgte begge Thingene, skal jeg tillade mig at oplyse ved et Exempel, som er meget slaaende. Der opstod, som ærede Medlemmer vilde erindre, en stor Strid mellem Folkething og Landsthing, til hvilket sidste Regjeringen væsentlig støttede sig, angaaende Ønskeligheden af en Grundlovsforandring. Nu opløstes jo Rigsdagen, og der blev blandt Andet under disse Kampe foretaget Valg til Landsthinget; der saae man netop et Exempel paa, hvorledes de samme Valgeres Indflydelse paa Sammenfættningen af begge Thingene gjorde sig gjældende paa ikke saa Steder i Landet. Jeg skal til Exempel anføre, at i de tre Landsthingskredse, der ligge fra Nord til Syd paa Østkysten af Sjælland, gavede Valgerne Medhold til Folkethingets Paaastand, som modsatte sig Grundlovsforandringen, og valgte til Medlemmer af Landsthinget samtlige dem, der stode paa Folkethingets Side. Man ser altsaa, at her var det den samme Masse af Valgere, der raabede over begge Thingenes Sammensætning. Var det Samme sket i Landets andre Kredse, og var man der gaaet i den samme Retning, havde vi ikke faaet nogen Grundlovsforandring. Grunden til, at jeg igaar kom til at berøre dette, var naturligvis den, at der ved vor nuværende Forsætning er den Mangel, at man aldrig er i Stand til at tilveiebringe Overensstemmelse mellem de to Thing, ved at henvende sig til Valgerkorpsen eller ved noget andet Middel, i en saa vigtig Sag

som Finantsloven, der er absolut nødvendig for Statsmasaffinens Gang. Grundloven af 1863, bemærkede jeg igaar, havde dog her en Udvei, idet den havde en Bestemmelse om et stort Fællesudvalg af begge Thingene, men dette mangler nu, og er der da intet Andet tilbage, end at enten Statsmassinen gaar istaa, hvis ingenfomhelst Overenskomst kan opnaas mellem begge Thingene angaaende Finantsloven, eller det vil vedblive at ske, som hidtil er sket, at Regjeringen bestandig er Herre over Situationen som Følge af den Strid, der finder Sted mellem de to saa uensartede valgte Thing som det nuværende Folkething og Landsthing, idet Regjeringen vil være i Stand til, efter som det ifølge sin Anskuelse finder det rigtigst, at støtte sig snart til det ene og snart til det andet af Thingene, og saaledes virkelig blive Eneherster. Det var dette, jeg igaar omtalte som en lidet ønskelig Tilstand, og af hvilken jeg ikke kunde se anden Udvei, end hvis Landsthinget ved en patriotisk Resignation vilde begrænse sig og indtage en lignende Stilling som den, der indtages af Overhusene i andre Lande, hvor man har to Dele af en Repræsentation, valgte efter grundforskjellige Valgregler. Den ærede Kirke- og Undervisningsminister udtalte igaar et Par Ord angaaende Noget, som jeg havde anført navnlig vedrørende dette Punkt, idet han sagde, at jeg var kommen tilbage til min Yndlingstanke, at Regjeringen og Landsthinget skulde rette sig efter Folkethingets Flertal, saa skulde der nok komme en rolig Udvikling her i Landet. Jeg maa sige, at den ærede Minister der har opfattet mig anderledes, end jeg har udtalt mig, hvilket kan ses af Tidenden, som ligger trykt for, og desuden veed jeg, at jeg aldrig har tænkt paa Sligt, men kun paa en saadan Stilling som den, jeg nu nævnte, at Landsthinget ønskeligtvis maatte af sig selv indtage. Jeg har et nyt Haab om, at noget Saadant vil ske, idet jeg ikke kan tænke mig, at Landsthinget skulde ville tilveiebringe en Tilstand af den Bestaffenhed, at man ikke kunde have en rolig Gang af Statsmassinen, men jeg vil paa den anden Side sige, at der her har foreligget Tilfelde, hvor Regjeringen har fristet Landsthinget til at benytte sig af den grundlovslovmæssige Ret, som jeg aldrig har negtet, at det har, til at kunne forandre Enkeltheder i Finantsloven, at forandre Finantsloven, som den er kommen fra Folkethinget, paa saadanne Enkeltheders Gebet, hvor Regjeringen har ligget under i Folkethinget, og det var dette, hvis Fortættelse jeg fandt uønskeligt. Jeg skal i Øvrigt ikke opholde mig længere herved, men har kun villet gjøre denne Berigtigelse ligeoverfor det ærede Medlem for Kjøbenhavns 2den Valgfreds og den ærede Kirke- og Undervisningsminister. Jeg har tænkt mig, at der efterhaanden kunde indtræde en Tilstand som den, der blev tilfattet ved Endringsforslag, som forelaa under Grundlovs-